

Lääketietokannat

Sairaanhoitotyössä toimiminen

Jonna Luhtaniemi

Yleistä

- ▶ Lääketietokanta sisältää mm.
 - ▶ Ajantasaiset tiedot useimmista Suomessa myytävistä lääkevalmisteista
 - ▶ Perustiedot lääkkeestä, mm. vaikuttavat aineet ja niiden määrät, lääkemuoto
 - ▶ Lääkevalmisteen käyttöaiheen
 - ▶ Tietoa annostuksesta ja antotavasta
 - ▶ Tietoa sivu-, yhteys- ja haittavaikutuksista
 - ▶ Tietoa lääkkeen säilytyksestä
 - ▶ Pakkaustiedot
- ▶ Osa tietokannoista maksullisia/ organisaatioihin sidottuja, osa ilmaisia.

Pharmaca Fennica

- ▶ On toiminut lääkkeen määräämiseen ja toimittamiseen oikeutettujen terveydenhuollon ammattilaisten tietolähteenä yli 40 vuoden ajan.
- ▶ Yrityksen tuotteita sosiaali- ja terveydenhuoltoon:
 - ▶ Rakenteinen Pharmaca Fennica Lääketietokanta
 - ▶ Mobiilisovellus (maksuton)
 - ▶ Voi hakea tietoa lääkkeen kauppanimellä, käyttöaiheella, vaikuttavalla aineella, yrityksen nimellä, Vrn:llä tai viivakoodilla.

(Pohjoismainen tuotenumero (Vnr) on lääkkeille myönnettävä kuusinumeroinen koodi, joka mahdollistaa yksittäisen lääkepakkauksen luotettavan tunnistamisen kaikissa lääkkeen jakelun vaiheissa.)
 - ▶ Verkkopalvelu (kaikille avoin), pharmacafennica.fi
 - ▶ Perinteiset kirjat
 - ▶ Klik-tietopalvelu - voi esittää kysymyksiä lääkkeistä (vaatii kirjautumisen)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

▶ Fimean tarjoamia palveluja:

- ▶ Lääkehaku
 - ▶ Voi hakea mm. lääkkeen nimellä, vaikuttavalla aineella
- ▶ Saatavuushäiriöt
- ▶ Valmisteyhteenvedot ja pakkausselosteet
- ▶ Perusrekisteri (lääkevalmisteiden perusrekisteri on Fimean ylläpitämä rekisteri myyntiluvallisista lääkkeistä ja määräaikaista erityislupavalmisteista)
- ▶ Lääkkeiden kulutustiedot
- ▶ Itsehoitovalmisteiden ”tietopankki”
- ▶ Lääke75+ -tietokanta; tietokanta sisältää tietoa siitä miten lääkeaine soveltuu 75 vuotta täyttäneiden käyttöön → tarkoituksena tukea + 75-vuotiaden lääkehoitoon liittyvää päätöksentekoa ja parantaa siten lääketurvallisuutta ks. potilasryhmän kohdalla.
- ▶ Vaihtokelpoiset lääkevalmisteet
- ▶ ATC-luokitus (lääkkeet on jaettu ryhmiin sen mukaan, mihin elimeen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeuttisten ominaisuuksien mukaan)

Duodecim

- ▶ Kattava lääketietokanta ammattilaisille ja peruskuluttajille.
- ▶ Sisältää mm.
 - ▶ lääkkeiden valmisteyhteenvedon, hinta-, pakkaus- ja korvattavuustietojen, vaihtokelpoiset lääkkeet, tiedon kunkin lääkkeen yhteisvaikutuksista
 - ▶ potilasohjeita
 - ▶ tietoa erityislupa tuotteista
 - ▶ tietoa mm. SV-korvattavista perusvoiteista, ravintovalmisteista, vitamiineista
 - ▶ Riskbace lääkkeiden haittakuorma -sovellus: lääkeaineiden haittakuorma tietokanta. Sovelluksen avulla voidaan tarkastella yksittäisen lääkkeen haittavaikutusprofiilia esim. jos uutta lääkettä lisätään potilaan aikaisempaan lääkitykseen.
 - ▶ Riskbace lääkeinteraktio -sovellus: sisältää lyhyen ja perustellun tiedon lääkeyhteisvaikutuksista.
- ▶ https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=far01599&p_teos=far&p_kirjain=B (maksuton Lääkeopas)
- ▶ Duodecim lääketietokannan henkilökohtaiset käyttöoikeudet ovat maksulliset/ organisaatioon liitetyt.

Kelan Lääketietokanta

- ▶ Kelan Kanta-palvelujen Lääketietokanta on ammattilaisille tarkoitettu palvelu, joka sisältää ajantasaiset tiedot lääkkeistä.
 - ▶ sisältää tarvittavat tiedot lääkkeen määräämiseen ja toimittamiseen
 - ▶ lääkkeen perustietojen lisäksi tietokannassa on tiedot muun muassa lääkkeen hinnasta, korvattavuudesta ja keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista
- ▶ Kelan lääkehaku
 - ▶ voi hakea tietoa Suomessa kaupan olevien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden hinnoista ja korvattavuuksista sekä keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista.
 - ▶ https://asiointi.kela.fi/laakekys_app/LaakekysApplication?kieli=fi

Tehtävä

- ▶ Mene osoitteeseen pharmacafennica.fi tai lataa mobiilisovellus. Voit halutessasi käyttää myös muuta lääketietokantaa.
- ▶ Tehtävä 1
 - ▶ Tutustu Furesis ® valmisteeseen täydelliseen tuoteselosteeseen. Miten lääkevalmiste säilytetään?
- ▶ Tehtävä 2
 - ▶ Tutustu Oxynorm ® valmisteeseen täydelliseen tuoteselosteeseen.
 - ▶ A) Mikä/ mitkä ovat valmisteeseen kuuluvat lääkevalmisteet?
 - ▶ B) Mikä on valmisteeseen käyttöaikeita eli indikaatioita?
 - ▶ C) Millaisia vasta-aikeita eli kontraindikaatioita löydät?
 - ▶ D) Millaisia varoituksia ja käyttöön liittyviä varotoimia löydät?